

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) v sprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 99.

V Ljubljani, v ponedeljek 3. maja 1897.

Letnik XXV.

Svoboda duhovščine na Primorskem.

Pod tem mnogoobetajočim naslovom, kakor piše „Edinost“, se je bavil „Piccolo“ z interpelacijo, ki so jo stavili pred par dnevi v zbornici poslancev poslanec grof Coronini in tovariši.

„Piccolo“ se je skrbno izognil stvari, to je vsemu dogodku, ki je bil baje povodom bolezni prevzvišenega nadškofa goriskega in potem povodom rečeni interpelaciji, ampak je tudi to priliko — ko je imel sto razlogov za previdno molčanje — porabil za nečuden, lopovski napad na ves duhovski stan. Duhovščina da grdo zlorablja svobodo, ki jo uživa na Primorskem. Ta napad je toli ljut, da se kar čudimo, da je bilo sploh možno kaj takega! Nam gotovo ni navada, da bi klicali na pomoč državnega pravdnika in cenzorja, ali v tem slučaju se čudimo zares in strmimo, kako je mogel priti na svetlo ta divji izbruh židovskega sovraštva do katoliške duhovščine. Naj bi bilo v božjem imenu, da je „Piccolo“ napal posamične duhovnike za konkretne, če tudi le izmišljene slučaje, ali tako zasramovanje vsega toli vzvišenega stanu, to je brezvestno in mogoče le — na Primorskem. V notici „Piccola“ od minolega četrtka se zrcali ves pravec naših razmer. To je zdivjanost, kateri ni sveta več nobena stvar, ki gazi v blato čast in poštenje celih stanov!

To je tisti pravec, ki sistematično duši v ljudstvu verski čut in z istim moralno, ker potrebuje demoralizovanega ljudstva za svoje, na vse strani pogubne namene! Pogaziti hočejo verski čut, ker je le-ta izvor morale in poštenja; in dosledno hočejo porušiti duhovščino, ker je ona propovednica verskega čuta, tega izvora morale. Italijansko-liberalna gospoda delajo sistematično, to se jim mora pripoznati. Oni zastavljajo sekiro ob temelju. Za ugledom duhovščine mora pasti avtoriteta iste; za avto-

riteto stanu mora pasti — vse. In ko pade vse, ko ne bode nikogar več, ki bi brzdal mase propovedovanjem verske morale, potem nastopi doba one svobode, kakoršne si želi „Piccolo“ in z njim vsa politikujoča gospoda laška!

Toda povrtno se k strupenemu izbruhu rečenega laškega lista zoper vso našo duhovščino. Čujte le, kako se vsa naša duhovščina kar pavšalno slika, kakor druhal razbojnikov, ki pozivlja ljudstvo na vandalizem in ropanje, da širi po deželi grozo in — anarhijo! Duhovniki da oborožujejo roke hrvatskih kmetov in puščajo te poslednje z — verige proti Italijanom!

Tega nesrečnega seljaka isterskega prisposodablajo zverjadi, katero treba držati na — verigi. Italijansko ljudstvo se torej ne čuti svobodno, ako niso drugi na verigi. Taka je torej svoboda, kakoršno si mislijo oni, ki valjajo besedo liberalizem po svojih umazanih ustih od jutra do večera! Duhovniki da potiskajo torej moralno orožje v roke isterskega kmeta in ga tako rekoč ščuvajo na umorstva in bojstva!

Taka grozna obdolževanja se mečejo v obraz vsemu vzvišenemu stanu!! To je nečuvstvo, to je škandal, in ponavljamo še jedenkrat, da se čudimo, da je ta škandal mogel zagledati beli dan! In ako bi tudi bilo posamičnih slučajev, pošten človek vendar ne bi žalil radi tega vsega stanu! A „Piccolo“ ni mogel navesti niti jednega samega konkretnega slučaja. Čemu tudi? Ljudje „Piccolove“ vrste ne poznajo dokazov! Kedaj se je še obrekovalc brigal za dokaze? Ko bi se brigal za dokaze, potem bi pa ne bil več — obrekovalc, tat tujega poštenja.

Quousque tandem? Kako dolgo še bode mirno gledala državna oblast to herostratsko početje zdivjanosti in zbesnelosti? Kako dolgo bode še gledala, kako brezvestno, a sistematično rušijo podlago avtoritete? Da, zapomnijo naj si: s padom cerkvene

avtoritete bode na škodi tudi državna avtoriteta.

Naj se nam prigovarja kolikor se hoče in naj se makari vsem arzenalom sofistike oporeka našim trditvam, mi — ki poznamo vse struje v teh deželah, javne in tajne — vztrajamo vendar le pri tem, da v nas na Primorskem treba obrambe ne le avstrijsko-državni misli, ampak tudi monarhistični ideji! Od todi tudi to silno sovraštvo izvestnih ljudij zoper našo duhovščino, od todi tudi kričanje, da duhovščina zlorablja svobodo, ki jo uživa na Primorskem.

In logični zaključek temu kričanju je seveda jasen za laško gospodo: vzemite duhovščini vso svobodo! To je ravno znak tiste kulture, da se ne čuti svobodne, ako so svobodni tudi drugi! Istrskega kmeta že vidijo na verigah, kaj, ko bi poleg kmeta deli na verigo tudi duhovščino? Pal bi potem zadnji obrambeni zid in — framasonska gospoda bi imela svobodno pot. Po tem bi še le nastopilo tisto idealno stanje, kakoršnega si želé sovražniki nam in še komu drugemu: vsi na verigah, le demoralizacija naj bi bila svobodna, le ona naj bi pomagala podirati oltarje in prestole!

Tu se igra za večje stvari, nego se misli navadno. Naše poznavanje razmer nas sili, da izpregovorimo zopet svarilno besedo do državnih oblasti: ne dopuščajte, za božjo voljo, da se na tak drzen način tira v blato ugled vsega duhovskega stanu!

Mi ne zahtevamo nikacih svoboščin za duhovščino. In danes smo namenoma pustili na strani tudi vse narodne borbe, da se nam ne poreče, da zagovarjamo duhovščino le zato, ker ista v narodnem pogledu sočustvuje z nami! Tudi tega ne zahtevamo, da bi oblasti ščitile posamične duhovnike preko one mere, ki jo zagotavljajo zakoni vsakemu državljanu; ali v interesu javne blaginje, v interesu splošnega miru, v interesu državne avtoritete moramo zahtevati, da bodi poskrbljeno, da se ne bode tiral v

LISTEK.

Zakaj in kako sem zagovarjal strup staremu Šimonci.

(Slika. Sp. K.)

(Konec.)

Kar pristoka zdajci stari Šimonca v vežo. Držal se je še bolj sključeno kakor sicer, a neprenehoma vzdihoval: „Ajeja, ajeja!“

„Za božjo voljo, kaj pa ti je?“ začela je upraševati prestrašena Šimonka.

Ali on ni slišal. Le za trebuh se je držal in neprenehoma jecal: „Ajeja, ajeja!“ In skoraj butnil je skozi vrata v sobo ter legel na škrinjo, vjedno-mer vzdihajoč: „Ajeja, ajeja!“

„Kaj ti je, kaj ti je?“ tarnala je starka, sklonivši se čezenj, ali od njega ni odgovora, le „ajeja, ajeja“ hrope Šimonca in se drži za trebuh.

„Ah, draga sosedica, svetujte mi, pomagajte mi, povedite mi, kaj naj storim, kam naj grem, jej, jej, jej, kaj čem, kaj čem!“ zdihuje starka in gleda obupno v ogenj, a moja mati ji ni vedela svetovati . . .

Nihče ji ni vedel pomagati. Jaz sem debelo gledal v prestrašeno starko, ki se je vsak čas pri-

jemala za glavo in tekala iz sôbe v kuhinjo in iz kuhinje zopet v sôbo.

„Nič glasú ne da od sebe“, zdihovala je vjedno-mer. Čez nekaj časa pa je prihitela iz sôbe, vsa blede in prepadena, ter dejala z votlim glasom: „Slišite, nekaj je zagodrnjal, nekaj tacega kakor „strup“ je rekel. Slišite, kaj pa če ga je kak gad pičil. Zagovarjati treba. Pa kdo bi zagovarjal. Jaz ne znam brati . . . Slišite, kaj pa če bi vaš Nine?“ . . .

Meni je kar srce obstalo, tako sem se vstrašil. Kaj, jaz naj zagovarjam. Kaj pa je to, zagovarjati? . . . Ali ni to nekaj s hudobnim duhom v zvezi? . . . Joj, joj, jaz pa že ne, da bi me vzeli . . . Take in jednake misli so mi hipoma šinile skozi glavo.

Moji materi se je pa to še nekako smešno zdelo. „Ino, pa naj gre“, so dejali.

„Ju, ju“, začel sem tuliti, „jaz že ne, da me vzame!“ „Kdo te bo vzeli?“ vprašali so Šimonka, a ko so konečno uganili, koga mislim, začeli so me tolažiti: „Jej, Ninče, nikar se ne boj, saj ni nič hudega. Ti boš samo lepo pred očetom bral na listku, kar bo gori zapisano, pa se ti ne bo nič hudega zgodilo. I, saj smo mé zraven“.

Te besede so me nekoliko potolažile. Vzlic temu sem strahoma pričakoval tistega listka. Mati so šli ponj prav noter na dno v škrinji, kjer so ga imeli shranjenega v podolgasti škatljici, v molitveniku.

Da, takšnega molitvenika nisem jaz več videl poslej, kakor je bil tisti. Velik, črn. Veliki črke. A zadaj v molitveniku so bila naslikana srca, zajemajoča po celo stran. Vrh srca je bila narisana glava, in sicer lepa, bela ali bela, toda s potézami, ki so naznačevale prejšnje strasti, a poznejšo pokoro, ali pa črna. Tako je bilo tudi notri v sreih. Tisto srce z belo glavo je imelo v sebi lep križ in angeljce, ono z menj lepo glavo lepega angelja s križem, pred katerim je bežal peklenški vrag, a tretje je kazalo v sredi samega Luciferja, kako sedi na svojem prestolu, imajoč na glavi železno krono, a v rokah držeč vile . . . Oh, kolikrat sem jaz ogledoval to knjigo, kadar so jo mati pustili v nedeljah nekaj časa na mizi. No, in v ti knjigi je bil tudi tisti listek.

„Na“, dejali so mati, prišedši iz sôbe, „vidiš, Nine, tu je zagovor. Ti pojdi lepo počasi pred očeta in béri pred njimi na glas to molitvico. A Bog obvaruj se smejeti, ker potem bi zagovor ne imel nobene veljave. Veš? No, zdaj pa pojdi, Ninče!“

To se mi je roka tresla, ko sem jemal listek,

blato ugled vsega duhovskega stanu načinom, kakoršen je v navadi v laških liberalnih listih.

Mi ne zahtevamo svoboščin za posamične duhovnike, nočemo, da bi bile osebe duhovnikov nad zakonom. Ali kakor hitro je duhovnik navezan na spoštovanje državnih zakonov kakor vsaki drugi državljani, ima tudi pravico do vseh dobrot, ki jih nudijo isti zakoni. In med pravicami, ki jih nudijo državni zakoni, je tudi pravica: boriti se za svoje politiško prepričanje! Toliko svobode mora imeti tudi duhovnik! Nečuveno je torej, da se vrše toli ljuti napadi na duhovščino zato, ker se ista poslužuje svoje državljanske pravice.

„Piccolo“ pravi seveda, da duhovniki zlorabljajo svobodo za zločinske čine. Dobro, ako vé konkretnih slučajev, naj jih le prijavi oblastim! Ali on molči o tem, ker ne vé ničesar. In tudi če vé, nima pravice do zasramovanja vsega stanu! V imenu resnične svobode moramo svečano protestovati proti takim rokovnjaškim napadom na duhovski stan, kakoršnega je zagrešil „Piccolo“ od minolega četrtega! Taki napadi, tako pavšalno zasramovanje je le znak zdivjanosti in brezvestnosti, ki je zavládala v italijanskem taboru!

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. maja.

Državni zbor se snide jutri k 9. seji, na katere dnevnem redu je volitev predsedstva in nadaljevanje dnevnega reda prejšnje seje. Pretekli so namreč za provizorično predsedstvo določeni tedni in zbornica bode jutri odločila, ostane li njej na čelu sedaj izvoljeno predsedstvo, namreč predsednik dr. Kathrein, Abrahamovíc in dr. Kramar, ali si izbere poslanci drugega moža. Z največjo gotovostjo smemo reči, da ostanejo na krmilu do sedaj za poskušnjo nastavljeni možje, kajti pokazali so se, posebno še predsednik dr. Kathrein, da so pripravljeni vsikdar vestno in nepristransko voditi zbornične posele in vstrajati na stališču enakopravnosti tudi v sedanjem razburkanem položaju. Dobil bode toraj gotovo vsaj toliko glasov, kakor pri prvi volitvi.

Boj proti ministerstvu, to je parola, s katero so oborožili nemški zagrizenci svoje zveste zastopnike v državnem zboru. Njihovo orožje je pred vsem obstrukcija, njej pa sledi zatožba ministerstva, ki se je brala minuli petek v zbornici. Oboje se vrši, kakor znano, samo radi tega, ker je ministerstvo izdalo znani naredbi za Češko in Moravsko, češ da se je s tem neznanško pregrešilo zoper 19. člen državne ustave, v katerem se baje glasi, da se nikogar ne more siliti, da se uči kakkega drugega jezika, mej tem ko se z izdanima naredbama to po njih mnenju naravnost zapoveduje. Po našem mnenju vlada s tem korakom ne sili nobenega Nemca, naj se uči češčine, marveč določa le, naj vsak, kdor hoče postati uradnik na Češkem ali Moravskem, prisvoji si češki jezik. Zakaj bi moral ravno nemški uradnik biti izvzet od tega, mej tem ko se morajo uradniki vseh ostalih narod-

nostij v Avstriji učiti nemščine. Zagrizeni zastopniki „zatiranega“ nemštva si dalje držejo trditi, da so „večinoma mirni, oprezni možje, ki ne najdejo zabave v parlamentarnem prepiru in stokrat raje delajo v zbornici ter posvečujejo svoje moči službi pozitivnega dela“. Ali kali? Celi svet vé, da njihovo sedanje rujevanje nima drugega pomena, kakor ovirati vsako pozitivno delo v zbornici in na ta način prisiliti vlado in večino, da se udasta njihovim neslanim zahtevam. Na vprašanje, kaj sedaj, ko je zbornična večina opetovano pokazala, da ne mara biti poslušna Wotanovim čestilecem, odgovarjajo zagrizenci, da mora o tem odločevati vlada sama, ki je „tako mirno in potrpežljivo (sic!) prebivalstvo“ razdražila. No vladi in večini to ne bode provzročalo prevelikih preglavic, kajti gotovo je, da se za pravično stvar potegne vsak vesten poslanec.

Potrebo jezikovne naredbe občutijo poleg nekaterih slovenskih dežel najbolj Hrvatje v Dalmaciji. „Nar. List“ pravi v jedni zadnjih števil, da je najvažnejša naloga hrvatskih poslancev, da delajo na to, da se čim najpreje pri vseh dalmatinskih uradih uvede hrvatski kot uradni jezik, kajti dosedaj se rabi hrvaščina le pri nekaterih uradih in le v zunanjem prometu s strankami. Tu ima torej krščansko-slovenska zveza novo nalogo, katera se da združiti morda z zahtevo uvedbe jezikovne naredbe za vse Jugoslovane.

Volitve v hrvatski deželni zbor se prično že v drugi polovici tega meseca. Uradni listi bodo danes objavili dotični volitveni razpis in v Budimpešti se je že včeraj vedelo, da bo 17. t. m. prvi volitveni dan. Čas mej razpisom in pričetkom volitev je potemtakem odmerjen zelo kratko in opoziciji pač ne bo mogoče mnogo več storiti, ko bi tudi ne imela posebnih zaprek. Od teh volitev narod nima prav za prav ničesar pričakovati, kajti koder deluje z vso silo mažaronski aparat, je zaman vsak napor, posebno pa še tam, koder biva neuko prebivalstvo in manjka vsakateri organizacije. Prav imajo nekateri listi, ko pišejo, da se bodo pričele volitve z enakimi občutki, kakor vsakokratne volitve pod sedanjno vlado. In kako tudi ne, ko je že sedaj določeno, koliko opozicijskih kandidatov sme prodreti! Banu blizu stoječi krogi namreč zagotavljajo, da sme letos prodreti k večjemu pet do šest opozicijskih kandidatov več, kakor pa jih je bilo v prejšnji zbornici. Dokler vladajo na Hrvatskem take razmere, tako dolgo pač ni misliti na zboljšanje položaja hrvatskega naroda.

Posredovanje velevlasti mej Grško in Turčijo je po mnenju „Pol. Corr.“ neizogibna stvar, ki se izvrši morda v najkrajšem času. Iz Rima se namreč poroča, da bo Grška kmalu storila dotični korak, katerega so označile velevlasti za predpogoj posredovanju v grško-turški zadevi, in se potem takoj s prošnjo obrnila do posamnih kabinetov. Ravno omenjeni korak obstoji, kakor smo že omenili, samo v tem, da mora grška vlada poprej odzvati svoje čete z otoka Krete in ga popolno prepustiti previdnosti velevlasti. Seveda, ko bi se grška

vlada ozirala na zahteve nekaterih voditeljev velikega grškega narodnega odbora „Etnike Hetairia“, potem bi še dolgo časa odlašala s korakom, ki je v sedanjem položaju najbolj umesten za grške razmere. Voditelji imenovanega društva namreč zahtevajo, naj se Grška bori do zadnjega in žrtvuje za narodno čast življenje svojih sinov, svoja mesta, oljke in ves denar. Grška armada se sicer ne sme spoprijeti s sovražnikom na odprtem polju, marveč naj ga skuša neprestano dražiti in tako dolgo voditi iz jednega kraja v drugega, dokler se sovražnik ne utruji in ne umakne. Poleg tega naj se pa povsodi nete upori, posebno v Makedoniji, na jonskem obrežju, in v trenutku največje nevarnosti naj se prične tudi s požigi v Carigradu in drugih turških mestih. Na ta način nameravajo največji nezadovoljneži premagati svojega turškega nasprotnika. Ta pot pa najbrže ne bode prava in zato se vlada skoro gotovo ne uda tej zahtevi, marveč bo nastopila kmalu pot prošnje in odjenljivosti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. maja.

(Milost. gosp. knezoškof lavantinski) dr. Mih. Napotnik se ta teden odpeljejo v Rim, odkoder se koncem tekočega meseca zopet povrnejo v domovino.

(† Operni pevec Josip Karol Tertnik.) Nepričakovana, žalostna novica nam je došla iz Brna. V soboto popoldne je ondi po kratki bolezni previden s sv. zakramenti umrl operni pevec gospod Josip Karol Tertnik. Zuname so še gotovo laskave ocene, katere smo svojedobno objavljali tudi v našem listu o pokojniku kot izvrstnem pevcu, ki je po raznih krajih doma in na tujem s svojim krasnim glasom očarjeval poslušalce in širil slavo slovenskega imena. Bil je nadobuden naš rojak, kateremu se je obetala krasna prihodnost. Žal, da je moral tako mlad leči v grob na bratski nam zemlji meravski. — Pokoj duši pokojnikovi, njegovi potrti blagi ljubljanski rodbini naše sožalje!

(Prvi majnik) je minul brez posebnega šuma. Delavcev se je le malo udeleževalo socijalno-demokratskih demonstracij. V Ljubljani so imeli demokratski pri Perlesu shod z navadnim dnevnim redom; udeležba je bila jako pičla. Nekaj več se jih je popoldne zbralo pri Koslerju na vrtu.

(Majnikova slavnost krščanskih socijalistov) se je izvršila včeraj dopoldne v kljub neugodnemu vremenu vseskozi redno in lepo. Po božji službi na Rožniku, ki jo je opravil č. g. dr. Debevec, in pri kateri so oskrbovali petje prav točno člani delavskega pevskega društva „Zvon“ pod spretnim vodstvom g. E. Lampeta, so se podali izletniki pod Rožnik, kjer so se mej petjem in raznimi napitnicami najbolj zabavali, opetovano naglašajoč, da ne marajo posebnih majnikovih praznikov, pač pa hočejo tem dostojneje praznovati zapovedane cerkvene praznike.

(Odlikovana vojaka.) Korporala ljubljanskega sanitetnega oddelka, Ivan Slana in Iv. Zajšek,

a srce je delalo: bum, bum, bum! Kaj bo, sem si mislil, če me zdaj tam zadaj pograbi kak rogač. . .

„No pojdi, pojdi, Ninče!“ dejali so mati zopet in me potisnili skozi vrata v sobo.

Notri pa je bila polutema, kajti mati so zagnili okna, da bi me kedo ne motil pri tem imenitnem opravilu.

Vzdignil sem glavo. Tam na škrinji je ležal Simonca, razgaljen na prsih, in hropel, da me je bilo strah in groza. Njegove svetle oči so se le malo bliskale skozi trepalnice. Z zobmi je škrtal. Vzdihoval ni več: ajeja, ajeja“, pač pa se še vedno držal za trebuh.

„Daj, daj“, zaklicali so mati bolj potihoma izza duri in jih zaprli.

Jaz sem lezel počasi, počasi proti bolniku na škrinji. Stari Simonca se mi ni že več zdel stari Simonca; ne, kdo drugi, tuj, neznan človek leži tam-le kakor mrtev. Miren je, niti ne gane se, a hrope tako težko, težko. Od njega puhti tako čuden duh, Bog vedi, ali po znoju ali vinu ali žganju, ne vem, ali čuden je pa. Ali ne bliska z očmi krog sebe? Ne, ne bliska. Meži. Tudi ne. Tako le na pol gleda skozi trepalnice in strmi v strop. In težko, težko diha. Prsi se mu vzdigujejo, nagaljene prsi. Kako so črne te prsi; joj, ali je to Simonca ali ni Simonca? „Beži“, pravi nekaj na ušesa, „ostani!“

zdi se mi, da slišim materin glas. Sklenil sem ne pogledati nikamor, in jel šepetati zagovor.

„Zagovarjam te . . .“ šepnil sem, a po srcu kakor da bi me nekaj vdarilo. Zdelo se mi je, da se je zganil starec. Pogledam tje, a on leži mirno in se ne gane.

„Da ti nimaš nič opraviti pri tem človeku, bodi si . . .“ Simonca je zajecal, se prijel za trebuh in nagnil glavo proti meni. Solze so mi silile v oči, da sem komaj razločeval črke na papirji, čitajoč naprej.

„Gad ali gadinja, kača ali kačon, viper ali vipera, modras ali modrasica, zelenec ali zelenka in da imaš ti ta tvoj strup vzeti od tega človeka . . .“

V tem se je stari Simonca nenadoma privzdignil, obrnil proti meni, izbulil oči, odprl usta, kakor bi me hotel . . .

Toda jaz ga že nisem več videl. Izbežal sem iz sobe, kakor da bi me veter nesel, a v veži spustil se v silen jok. Ju, ju-u-u . . .

„I kaj ti je, kaj ti je, Ninče?“ povprašala je starka vsa začudena in prestrašena ter hitela v sobo, da bi videla, ali se ni morebiti prigodila kaka nesreča. Čez nekaj časa pa se je vrnila vsa vesela in potolažena iz sobe ter dejala: „Hvala Bogu, minilo je, je že dober. Ninče, ti si že dobro naredil. Pa mu hitim vode prinesť“. In starka je zajela s korcem vode in jo nesla Simonci. Šli smo za njo.

Simonca je sedaj že sedel na škrinji, sicer bled in slab, a tiho. Nič več ni ječal. Oči je imel še vse solzne, a žilo na celu napeto.

„A kaj, da si bil tako bolan, oče?“ vprašala je Simonka.

„Ah, kaj“, odvrnil je oče nejevoljen, „Pitež je to naredil“.

„Pitež? Kako Pitež?“

„I Pitež, no Pitež. Pitež je rekel, pa sem šel“.

„Pa kaj je rekel? Moj Bog, iz tebe niti besede ni spraviti . . .“

„I no, rekel, naj grem, da je dosti fantov . . .“, ah, kaj me izprašuješ!“

„Ala vendar, oče, kako si čuden. Povedi no, povedi oče, kaj je bilo s tistimi fanti?“

A starec že ni hotel več poslušati „prismojene babe“ in je odšel godrnjaje izven hiše, kjer je sedel na trinožni stolček in zadremal.

No, vzrok Simonove bolezni smo zvedeli še tisti večer. Pitež je imel cel sod pokvarjenega vina. Namestu, da bi ga izlil po tleh, povabil je vaše fante, pa tudi druge, med njimi starega Simonca, da so se naslajali z vinsko kapljico. Se bom saj ljudem prikupil, mislil si je. In prikupil se je . . . A meni ne, kajti zagovarjanje tega strupa mi je prizadelo zadosti strahu.

ki sta mnogo delovala za časa legarja v Pulju, sta dobila srebrni zaslužni križec s krono.

(Dnevni red) rednej seji občinskega sveta ljubljanskega, v torek, dne 4. maja 1897 ob petih popoldne v mestni dvorani. I. Predsedstvena naznaila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Združenih odsekov personalno-pravnega in finančnega poročilo o nujnem predlogu, ki ga je v seji dne 20. aprila t. l. stavil občinski svetnik dr. Vinko Gregorič glede začetka pobiranja gостаščine v Vodmatu. IV. Finančnega odseka poročila: 1. o zavarovanju mestnih poslopij proti požaru; 2. o nasvetu županovom glede prispevka k gradbenim stroškom za trnovsko cerkev; 3. o dopisu c. kr. trgovsko-obrtniške zbornice v Liberci glede plačevanja najemščin za trgovsko-obrtno zbornico. V. Stavbinskega odseka poročila: 1. o rekurzu Josipa Stadlerja proti odklonjenemu stavb. dovolilu; 2. o rekurzu Josipa Poka in drugov proti stavbinskemu dovolilu, danemu Jos. Umeku; 3. o prošnji mestne občine za stavbinsko dovolilo mestnej elektrarni; 4. o rekurzu Ivana Zakotnika proti nedopuščenju gradnja provizorične barake; 5. o rekurzu nunskega samostana proti nekaterim predpisom mestnega magistrata, tičočim se stavbinskega dovolila za novo župnišče. VI. Policijskega odseka poročilo o delovanju mestnega policijskega urada v letu 1896. VII. Vodovodnega direktorija poročilo o prošnji Josipine Ziaowske za določitev cene, po katere bi jej mestna občina dajala vođo za kopališče. VIII. Fin. odseka poročilo o prošnjah za predujme. IX. Personalnega in pravnega odseka poročilo o oddaji razpisanih služb pri mestnem knjigovodstvu in pa službe pisarničnega praktikanta. X. Mestnega magistrata poročilo o nasvetih ankete za razdeljevanje 3% posojila onim hišnim posestnikom ljubljanskim, ki so vsled potresa trpeli škodo. XI. Regulačnega odseka poročila: 1. o odkupih, 2. o naznanilu Franje Foederlove, kedaj jej bode mogoče izprazniti hišo štev. 5. v Lingarjevih ulicah.

(Pasijonske igre) je predstavljala včeraj popoldne ob 4. in zvečer ob 8. uri starobavarska družba ob popolno razprodanem gledišču prav dostojno in je povsem zadovoljila navzoče občinstvo. Pred vsako sliko se je v slovenskem in nemškem jeziku označil nje pomen. — Danes zvečer ob 8. uri je zadnja predstava.

(Nesreča.) V Gorenji Kanomlji, spodnje idrijske fare, so pogorela gospodarska poslopja razun jednega hleva Janezu Bončina po domače Smodinu. Rešili niso drugega, kakor živino so izgnali iz hlevov. Posestnik je pomilovanja vreden, ker je komaj letošnje leto prevzel posestvo in je bil le za malo svoto zavarovan.

(Nezgoda.) Dne 27. aprila je padel 53 letni kovač Lor. Logar v Soro ter utonil. Že mrtvega je njegov sin potegnil iz vode.

(Markelj ni Ribenčan.) Neki ribenški rojak nam piše, da slovesno protestuje zoper to, da bi bil slaboznani ravnatelj učiteljišča v Kopru — Markelj „Ribenčan“ po rodu, kakor stoji v uvodnem članku sobotne „Slovenčeve“ številke. Ribničani, ki smo bili vseskozi, odkar je umrl dr. Bleiweis razvil slovensko trobojnico, odločno narodnega mišljenja, odklanjamo dvomljivo čast, da bi smeli g. ravnatelja Markelja imenovati svojega rojaka. Pa tudi ne vemo, ga bodo li posebno veseli St. Vidci, kajti Markelj je ugledal luč sveta v Pungartu, zatiškem sodnem okraju. Ribenčan.

(Najdba starih denarjev pri katolskem domu.) Pri kopanju temelja kat. doma je bilo najdenih 500 srebrnih novcev, in sicer oglejskih patrijarhov, tržaških škofov, goriških grofov in tirolskega grofa Mainharda. Najstarejši novce je iz leta 1234, najnovejši od Albrehta IV. (1327—1374). Predsedništvo katoliškega doma je najdene novce deželnemu muzeju izročilo, in bode g. kustos o njih svoječasno obširniši poročal v „Argo“.

(V celovski trgovinski zbornici) so minuli ponedeljek tudi zaropotali zoper nas Slovence. Ko na Koroškem vse nori, kar le malo „tajč“ čuti, ni smela in ni mogla ostati mirna naša trgovinska zbornica, ta pravi pravcati „zbor modrecev“. Povod jim je dala jezikovna naredba in neki slovenski dopis. Več Vam še sporočim!

(Iz celovške škofije.) Župnijo Kramsbrücken je dobil tamošnji provizor č. g. J. Vilhelmer. — Premeščen je kaplan č. g. F. Mayer iz Meiseldinga v Milstat. — Župnijo Koprivna bode oskrbovala farna duhovščina v Crni. — V našo škofijo je vstopil č.

g. J. Mesarič iz sekovške škofije. Nameščen je kot provizor v St. Jakobu v leški dolini. — Č. gosp. c. Adalb. Viehhauser je odložil službo pridigarja farne cerkve sv. Ilja v Celovcu. Na njegovo mesto je imenovan č. g. Ant. Stres, prefekt v Marijanišču. — Na sv. Višarje pojdejo letos: č. g. Val. Kraut, župnik na Brnci, kot zakristan; č. gosp. Jan. Ebner, provizor v Medgorjah, in Jurij Trunk, provizor v Kazazah. — Za dekanjskega svetovaleca pliberske dekanije je postavljen preč. g. Ant. Kesnar, župnik v Prevaljah.

(Koroške novice.) Iz Celovca, dne 30. apr. Iz pliberske okolice se nam poroča, da učitelji med kmeti nabirajo naročnike za „Kmeti list“. Vedeli smo koj s početka, da bodo tudi pri tej stvari imeli učitelji svoje roke vmes, in nismo se motili! Opozarjamo rodoljube na to najnovejšo rogoviljenje naših učiteljev ter prosimo, da se jim odločno zoperstavljajo in nam naznanjajo vse tiste, kateri hočejo med naše ljudi vtihotapiti novega lisjaka. — V Dravi se je utopil mladi posestnik p. d. Pok v Dolu pri Žibpoljah. Truplo so našli blizu Glinj. — Za Beljak in okolico se je ustanovilo katoliško in delavsko društvo. Tudi za Dropolje v ziljski dolini se je ustanovilo jednako društvo. — Bivši župan Herbst v Pliberku je dobil zlati zaslužni križec za svoje „zasluge“. — Novo posojilnico so ustanovili v Smihelu pri Volsbergu. — Na Ziljski Bistrici se je dne 17. apr. ponesrečil v tovarni mašinst J. Pogachnik. Grel je neko ploščo v ognju. Plošča se je raznesla in ranila 20-letnega mladeniča tako, da je kmalu zatem umrl. — Premeščen je učitelj J. Bohata iz Čač v Skofiče. — Posestniku p. d. Srednjemu Branceju na Kozjemvrhu nad Spod. Dravbergom je dne 18. t. m. pogorela hiša. Škode je 800 gld. — V Zagorici v belanski dolini se je ustanovila kmetiska zadruga.

(Iz Reke.) Parobrod ogersko-hrvaškega društva „Panonia“ ima letos nenavadno srečo, da vozi izvanredne goste. Danes 1. dan maja došel je sem srbski kralj, ter je odšel pri srbskem konzulu Kurandi — ob enem predsedniku og. pom. društva „Adria“ — ter je po kratkem odmoru odpotoval z imenovanim parnikom proti Crnigori. Pred nekoliko tedni potovali so z istim parnikom ob obali dalmatinski — kedo? nekateri ogerski ministri! Kaj jih vendar v Dalmacijo vleče? Ali bi radi še to pogoltnili in po magjarsko upravljali. — O velikonočnih praznikih popotovali so s „Panonio“ po Dalmaciji pa češki turisti, kateri so bili v Reki od Hrvatov uljudno pozdravljeni. Pred nekaj časom bil je v Reki tudi zloglasni državnozbornski mažarski predsednik Szilagyi in je pozdravil tudi mestnega novega župana. — Čez Reko dopotovali so v Opatico tudi rumunjski kralj in kraljica. Na kolodvoru jih je pozdravil nadvojvoda Josip in še nekaj druge odlične gospode. — Novo mestno zastopstvo kaže s svojim ravnanjem, da ne mara nastavlja pri magistratu ptujcev kot uradnikov, ampak kolikor mogoče Rečane. Prav ima, saj iz drugih boljih državnih služb so že tako Rečani potisnjeni. — Novega guvernerja nimamo še in tudi ni glasa o njem, pač pa je razpisan natečaj za župnika in kanonika. Bog daj srečen izbor, ker Reka zelo potrebuje dobrega pastirja — žetve je mnogo — duhovnov in cerkev pa zelo malo.

(Poskušnja za župnijo) sta napravila v Gorici minole dni gospoda Jos. Remec, vikar v Stržiščih, in Al. Sambuco, kaplan v Korminu.

Društva.

(Pedagogičsko društvo) bode zborovalo dne 6. maja t. l. v šolskem poslopiu v Škocijanu z nastopnim dnevnim redom: 1. Odborovo poročilo. 2. „Kako učitelj lahko pospešuje narodno blagostanje“. Poročevalec g. ravnatelj L. Lapajne. 3. „Meritev teles v ljudski šoli.“ Metodiško ohranjava z učenci višje skupine gospod predsednik J. Bezljaj. 4. Razgovor o raznih šolskih vprašanjih. 5. Nasveti. — Začetek zborovanja ob 11. uri dopoldne. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Narodno gospodarstvo.

Naši obrtniški odnošaji.

Iz Zagreba, 5. aprila.

Te dni je prišlo na svetlo poročilo glavnega nadzornika za obrtnijo na Hrvatskem in Slavonskem. Opisuje se v tem poročilu stanje obrtnih podjetij po županijah hrvatskih in slavonskih z raznimi opazkami bodisi že o napredku ali nazadku, pa tudi ob uzrokih glede nevspeha mnogih obrtnih podjetij. Sploh je ta obrtni nadzornik pregledal omenjenega

leta 288 obrtnih podjetij, pri katerih se je nahajalo 249 motorov z 9944 konjskimi silami. Površje parnih kotlov je iznaša 12233 m². Motorjev s plinom se nahaja prav malo, ker je plinska sila predraga. Pri vseh podjetjih je bilo nameščenih 10.158 delavcev; Od teh je bilo 78.6%, ženskih pa 21.4%. Vseh podjetij brez motorjev je 99. Električno razsvetljavo jih ima 63. Zdaj se je osnovala tudi v Varaždinu električna razsvetljava, a v zagrebske kolodvorske strojarnici so uveli tudi dynamo stroj. Električno razsvetljavo imajo le velike kavarne, da se manje poslužujejo z navadnimi svetilkami.

Pri večjih podjetjih, ki so daleč od mest in vasij, so za delavce podjetniki postavili posebna stanovanja, katera so prav dobro urejena. Nadzornik je bil posebno zadovoljen z redom in snago pri teh stanovanjih, le pri jedinem podjetju v modroško-reške županiji je imel posredovati radi nereda. Ne zadovoljen pa je bil nadzornik skoraj pri vseh opekarnah, ker so opekarji sami preveč zanemarjeni ter stanujejo v prav siromašnih barakah. Da je tudi po večjih mestih za delavska stanovanja le premalo poskrbljeno, je že stara tožba, katero ponavlja nadzornik že več let ali brez uspeha. V tem pogledu bodo morali tudi merodavni krogi nekaj storiti, kajti drugač sčasoma delavski rod zakrčljava popolnoma.

Najbolj se je obrtnija razvila v zagrebske županiji, pač le radi Zagreba, kjer se vsako leto utemelji nekoliko novih obrtnih podjetij, če tudi niso zato okolnosti najbolj povoljne, kajti v Zagrebu so delavske moči jako drage, pa tudi sirovin ni zadosti v samej županiji ter se morajo za precej drag denar uvoziti. Da se je obrtnost v kljub tem zaprekam vendar le tako lepo razvila, zasluga je v prvem redu samih podjetnih Zagrebčanov, katere slabo podpira domača vlada, a še manje ogerska, ki misli le na svojo Budimpešto. Ko bi imel Zagreb le mali del one podpore, katero dobiva glavno mesto Ogerske, v kratkem bi postalo pravo obrtno mesto. V ličko-krbavske in modroško-reške županiji je obrtnija najmanje razvita. V prvi županiji se nahaja nenavadno mnogo vodene sile, pa tudi krasnega lesa, ali kaj pomaga vse to, ker je vse to tako rekoč na kraju sveta. V tej županiji ni nobene železnice, pa je bržkone tudi še kmalu ne bode, saj ogerska vlada ne želi, da bode zvezana Hrvatska z Dalmacijo, a ravno čez to županijo bi morala železnica dole na jug. V modroško-reške županiji je sicer nekoliko obrtnih podjetij za les, a ker so šume ob reške železnici že precej posekane, dovoz od notranjih krajev pa skoraj nemogoč, začela bode ta lesna obrtnija pojemati, če se ne napravijo dobre ceste v gorske kraje, odkoder bi se mogel les dovoziti. Posebno slabo pa je z obrtniškimi podjetji v varaždinski županiji, kjer je vendar dosti delavskih sil, pa tudi sirovin; posebno mnogo pa je v tej županiji premoga, ki bi se mogel doma potrošiti pri obrtniškimi podjetjih ne pa drugam izvoziti. Pa tudi premoga se malo koplje, ker ogerska železnica radi nepravilnih tarif ne dopušta, da bi se izvozil v sosedne dežele, pa je radi tega predrag in se ga vedno manje koplje. Te nepravilne tarife so tudi krive, da se mlinska obrtnija v sremske in viroviške županiji ne more tako razviti, kakor bi se morala pri mnogem številu parnih mlinov. Moka iz vseh ogerskih mlinov je ceneja na Reki in drugod, kakor ona iz hrvatskih in slavonskih mlinov radi teh tarif. To navaja državni nadzornik v svojem poročilu kot uzrok slabega napredka v obrtniji na Hrvatskem in Slavonskem, ali za vse take pritožbe so Mažari gluhi. Ogerska je prva in potem še le drugi, če še kaj ostane, a naši mažaroni molče o takih krivicah ter ne zine nobeden niti besedice za obrambo domačih obrtnikov; uradni list piše pa proti opoziciji, mesto da brani domači obrtni stan takih očitnih krivic, ki se gode dan na dan, ter zagotavlja občinstvo, da ima Hrvatska dobro bodočnost le v zvezi z Ogersko. Da v zvezi s pravično Ogersko, nikdar pa ne s takšno, kakoršna je današnja, ki ne da Hrvatske niti onega, kar jej pripada po postavi. Ni tedaj nič čudnega, da ta obrtna stroka, ki je bila od nekdanj na glas, pojema in obrtni nadzornik priporoča, da bi se podjetniki raje bavili z živinorejo ter kožarstvom pa morda tudi s žganjem spirita, kar velja še posebno za križevskobelovarsko županijo, kjer rodi v Podravini vrlo mnogo krompirja in žita.

Hud udarec je zadel naše izdelovalce lesa, ker se je na velikih tržiščih pojavil ameriški les, ki se prodaja mnogo cenejše nego naš, kajti naše šume

so se v najnovejšem času tako podražile, da se ne izplača vlagati vanje denar, ker je zguba gotova. Tudi produkcija tanina ni nič več tako unosna, kar je bila pred nekimi leti, kajti v Rusijo se ga uvozi mnogo manje radi previsoke carine, in pa ker se dobivajo ceneji surogati iz Grške in Azije.

Kakor je videti, to poročilo za našo obrtnost ni kaj ugodno. Pravega napredka ne opazujemo, a oni faktorji, kateri so prvi poklicani, da pospešujejo vsak napredek, delajo pri nas ravno protivno. Domačega kapitala ni, podjetnosti pa še manje; vsa večja podjetja imajo tujci v svojih rokah, a ti so naši protivniki, kar dokazuje najbolje to, da imajo svoja ravnanstva v Budimpešti, kjer plačajo tudi davek, od katerega Hrvatska ne dobi nič, če tudi je podjetje na Hrvatskem. Kar država ne ugonobi s svojimi tarifi, to mora, če se hoče vzdržati, ravnati se po njihovej zapovedi. Tujci se temu ne protivijo, če le nimajo zgube, a najmanj korist od vsega ima vsekako Hrvatska.

Grško-turška vojska.

Ministerski svet je po daljši debati sklenil, da odpotujeta v Farzal dva ministra, namreč ministerski predsednik in vojni minister, da se podrobneje poučita o ondodnih razmerah in o tem poročata v ministerskem svetu.

Na podlagi poročil bode grški kabinet ukrepal, kaj je storiti v sedanjem položaju, ali naj se vojska nadaljuje, ali pa naj se skuša skleniti mir.

V slučaju nadaljevanja boja imenuje neki kralj Rallija začasnim načelnikom generalnega štaba, ker se je že kot višji častnik pokazal energičnega inkušenega voditelja.

Novo ministerstvo namerava predvsem preosnovati grško armado, katero pomnoži z večjim številom rezervnikov. To poročilo se pa glasi zelo neverojetno, ker je že prejšnja vlada pozvala pod orožje vse, kar je more nositi, in je toraj prav težko umljivo, da bi Grška razpolagala še s kakim rezervnim moštvom.

Zadnji dan minulega meseca se je bil vršil boj pri Velesinu, v katerem so baje Grki pod poveljstvom Smolenskega zapodili v beg 8000 Turkov, ki so izgubili več mož. Grkom je pomagalo več vstaških čet. Iz Farzala se poroča o tej bitki, da so izgubili Grki le 50 mož, Turki da pa so po veliki večini pobiti.

Poraz turške armade pripisujejo razni poročevalci za Grke zelo ugodni gorski okolici v bližini 1150 metrov visokega Kassiadari gorovja.

Ako smemo verjeti poročilom iz Larisse, nameravajo Turki v kratkem napasti Volo. Hakhi-paša je baje že na potu z devetimi bataljoni in dvema baterijama.

V Epiru je razdeljena grška armada na dva dela. Prvi se nahaja v Arti, katero nameravajo Turki oblegati pod poveljstvom Osman-paše, drugi pa v Zsagori. Poročila iz Carigrada javljajo, da so si Turki osvojili Filipiada, grška poročila pa še vedno zatrjujejo, da je ta kraj v grški posesti.

Atene, 3. maja. Grška armada, broječa 8000 mož, se bliža znova Pentepigadiji pod poveljstvom polkovnika Bairaktarisa.

Atene, 2. maja. Grška armada je koncentrovana v Arti in ima nalogo oblegati turške čete. Nekateri listi zatrjujejo, da vlada v kratkem odzove polkovnika Vassosa.

Atene, 3. maja. Novo ministerstvo, ki se je minulo soboto predstavilo zbornici, si stavi nalogo, da hoče popolno osnovati armado, ter prosi zbornico vsestranske pomoči, katero mu v ime opozicije obljubi posl. Delyannis, dokler bo še kak Turk na grški zemlji. Konečno naznanja ministerski predsednik Ralli zmago pri Velesinu in beg grškega oddelka v Epiru. Zasedanje se je prekinilo za nedoločen čas.

Carigrad, 3. maja. Včeraj je došel iz Soluna vlak z 244 ranjenci, katere so prenesli v bolnico Iildiz.

Telegrami.

Dunaj, 2. maja. Cesar Fran Josip se je povrnil iz Petrograda včeraj popoldne nekaj minut pred peto uro. Po kratkem odmoru se je odpeljal dvorni vlak v Hetzendorf.

Dunaj, 2. maja. Majnikova slavnost socijalnih demokratov se je zaključila ob 6. uri zvečer. V Pratru se je zbralo 40—50.000 oseb. Poleg mestnih redarjev je skrbelo za red blizu 2000 socijalističnih rediteljev.

Budimpešta, 2. maja. V včerajšnji seji poslanske zbornice se je vložilo več peticij, mej temi glede odprave koleka za ogerske časopise v Avstriji, dalje prošnja proti povišanju ogerske kvote; konečno je stavil posl. Polonyi na ministerskega predsednika nastopno interpelacijo: „Z ozirom na to, da niti v napitnicah v Petrogradu, niti v noti na bolgarsko vlado ni povdarjano državno-pravno stališče apostolskega kralja na Ogerskem, vpraša interpelant, ali je vlada v tem oziru storila potrebne korake, in kaj dokazuje, da se je oziralo tudi na dostojanstvo ogerskega kralja?“

Carigrad, 2. maja. Journal „Sabah“ javlja, da je cesar Fran Josip čestital turškemu poslaniku v Petrogradu radi hrabrosti turških čet in njih vodstva.

Carigrad, 3. maja. Patrijarh je ugovarjal pri vladi radi silovitega odstranjenja škubskega škofa Ambrozija. Vsi člani si-

node ugovarjajo, da bi se volil namestnikom kak Srb.

Sredec, 2. maja. Vsled prepovedi notranjega ministerstva se niso smeli vršiti socijalistični obhodi, marveč vršilo se je le zborovanje, pri katerem se ni pojavil nemir. Zjutraj so bili prilepljeni lepaki z rudečimi črkami, ki so nosili podpis „Macedonski socijalistično-revolucionarni odsek“.

Pariz, 2. maja. Povodom prvega maja se ni nikjer praznovalo. Mesto kaže popolno navadno lice.

Novi Jork, 2. maja. Iz Kingstona se „Heraldu“ poroča, da se je pojavil v zahodni Indiji močen potres. Ubityh je baje sto oseb; provzročena škoda je ogromna. Središče potresa je bilo mesto Montserrat. Največ ljudi je ponesrečenih v Guadeloupi.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
1	9. zvečer	730.3	14.1	sr. jzah.	skoro jasno	
2	7. zjutraj	729.2	11.9	sr. svzh.	dež	2.8
	2. popol.	731.7	6.5	p. m. sever	„	
2	7. zvečer	733.0	6.6	sr. jzah.	dež	
3	7. zjutraj	735.0	6.0	sl. svzh.	megla	49.0
	2. popol.	734.4	15.0	sr. svzh.	jasno	

Srednja temperatura sobote 16.4°, za 4.3° nad normalom.
Srednja temperatura nedelje 8.3°, za 4.0° pod normalom.

Zahvala.

309 1--1

Za mnogoštevilne dokaze sožalja in prijateljskega sočutja ter obilno udeležbo pri pogrebu naše nepozabne soproge, matere in stare matere

Neže Mejač

izrekamo tem potom prečastiti duhovščini, slavnemu šolskemu vodstvu, cenjenemu gasilnemu društvu, vsem sorodnikom in prijateljem najiskrenejšo zahvalo s srčnim: Bog Vam plačaj!

V Komendi, dne 1. maja 1897.

Žalujoči ostali.

St. 14138.

Razglas.

291 3--3

Radi velikega letnega živinskega sejma dne 3. maja letos, se ne more vršiti ta dan odrejeno komisijonelno ogledovanje kónj na živinskem sejmišči poleg klavnice.

Tukajšnji razglas z dne 1. aprila t. l. preminja se torej v toliko, da se bode omenjeno ogledovanje in razredovanje kónj sicer v istem redu vršilo

dne 3. in 4. maja t. l. na prostoru pred Št. Petersko vojašnico,

tako, da se bodo konji pripeljavali od Št. Peterskega mostu ob drevoredu proti civilni bolnici, in odpeljavali med vojašnico in bolnico.

Lastniki kónj se opozarjajo, da oddajo še ne oddane naznanilnice, da oglasijo vse premembe o stánju svojih kónj od dne zgaševanja do ogledovanja, t. j. od 16. aprila do 3. maja pri mestnem magistratu, ter da pripeljati dajo svoje konje ob označenem času k ogledovanju brez posebnega povabila.

Lastniki, katerih konji so začasno izven mesta, morajo jih pripeljati k razredovanju v mesto, ali pa prositi dovoljenja, da se smejo ogledati v kraju, kjer se nahajajo.

Kdor se temu brez postavnega uzroka ne pokori, se bode brezozirno zakonito kaznoval.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 22. aprila 1897.

Stanarinske knjižice

za stranke z uradne potrjenimi deločbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Koverta s firmo

in

vizitnice

priporoča

„Katol. Tiskarna“

v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 3. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 65 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 45 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ 35 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 05 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 75 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	946 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	361 „ 50 „
London vista	119 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 60 1/2 „
30 mark	11 „ 72 „
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 51 1/2 „
Italijanski bankovci	45 „ 15 „
C. kr. cekini	5 „ 65 „

Dne 1. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	154 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 35 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	133 „ 20 „
Dunavske vravnave srečke 5%	128 „ — „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 „ — „
Posojilo goriskega mesta	112 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 75 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 80 „
Priporitne obveznice državne železnice	— „ — „
„ „ južne železnice 3%	175 „ 70 „
„ „ južne železnice 5%	127 „ — „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	— gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	148 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 „ 75 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	73 „ 50 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 „ 75 „
Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3505 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	373 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	76 „ 50 „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— „ — „
Montanska družba avstr. plan.	84 „ 90 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	158 „ — „
Papirnih rubljev 100	126 „ 75 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnico.